

[Justitsministeren.]

tradition i dansk retsvæsen. Reglerne om sognefogdernes beskikkelse, om deres embedsforretninger findes i en gammel forordning, der stadig er gældende; den er så gammel som fra 11. november 1791, men den er opretholdt ved retsplejeloven.

Blandt meget andet bestemmer denne forordning, at „sognefogderne skal anses som de mest agtede af almuens mænd og i samkvemme have det øverste sæde.“ Dengang var sognefogderne den eneste politimyndighed på landet, men i dag er deres betydning som bistand for politiet meget beskedne. Det vigtigste i denne henseende er vel nok, at sognefogderne i visse tilfælde kan give politiet oplysninger om folk, som er bosat i deres distrikter. Herudover har sognefogderne nogle små opgaver med hensyn til mark- og vejfredsloven. Sognefogdernes væsentligste arbejde ligger i dag inden for retsplejen, hvor de inden for visse grænser kan foretage udlæg og udpantning, navnlig inddriver de mange steder amtstueskatter.

I 1968 gav justitsministeriet over for politimestrene udtryk for, at der i almindelighed ikke var grundlag for at opretholde sognefogderne i kommuner, der ved kommunalreformen indgik i en købstadkommune. Ministeriet har derefter modtaget indstilling fra politimestrene om nedlæggelse af sognefogedstillingerne i disse kommuner. Der har i hvert enkelt tilfælde været indhentet udtalelse fra vedkommende kommune, fra dommeren og fra amtmanden. I langt de fleste tilfælde har disse myndigheder tiltrådt nedlæggelsen af sognefogedstillingerne. Enkelte politimestre har taget initiativ til at søge sognefogedstillingerne nedlagt også i andre storkommuner end dem, hvori der indgår en købstadkommune.

Spørgsmålet om, hvorvidt sognefogderne har mulighed for at blive bevaret i de rene landkommuner, er i øjeblikket under overvejelse i justitsministeriet og i det strukturudvalg inden for politiet, der er nedsat; derfor kan jeg ikke endeligt udtale mig om, hvorvidt sognefogderne bør bevares. Så meget kan jeg dog sige, at der ikke er grundlag for at tillægge sognefogderne politimæssige opgaver, hvis løsning i nutiden kræver en omfattende politimæssig uddannelse. Derimod vil jeg ikke udelukke, at sognefogderne fortsat kan finde opgaver

med hensyn til foretagelse af udlæg og udpantning.

Jeg er som sagt ikke i stand til at komme med en nærmere vurdering af spørgsmålet i dag, men jeg vil dog gøre opmærksom på, at der ved lov nr. 9 af 9. januar 1970 om fremgangsmåden ved udpantning for skatter og afgifter m. v. er skabt hjemmel for, at udpantning for skatter og afgifter i videre omfang kan overgå til pantefogder og toldfogder. Det blev i denne forbindelse fremhævet, at der vil kunne opnås en forenkling og aflastning af dommerkontorerne ved i videst muligt omfang at samle inddrivelsen af ydelser til det offentlige hos pantefogder eller hos toldfogder.

Jens Frandsen: Jeg takker naturligvis justitsministeren for svaret, men vil da gerne føje til, at jeg sådan set ikke mener at have fået et svar, der giver mig den opmuntring, jeg havde ønsket.

Jeg finder også, som jeg siger det i min skriftlige begrundelse, at sognefogderne er et meget værdifuldt kontaktledd mellem befolkningen og myndighederne. Der er mange oplysninger osv., som skal indhentes, og jeg beklager det stadig væk, hvis man ikke er i stand til at opretholde denne institution.

Jeg mener også, som jeg har sagt det i den skriftlige begrundelse, at sognefogderne har været en meget billig form for kontaktledd og for hjælp til løsning af opgaver for det offentlige, og jeg beklager det som sagt, hvis man ikke er i stand til at opretholde institutionen.

Justitsministeren (Thestrup): Jeg vil gerne sige til hr. Jens Frandsen, at jeg er ganske enig med ham i, at sognefogderne har været et overordentlig værdifuldt element som kontaktledd mellem myndighederne og befolkningen; i de mange år, jeg selv har praktiseret ude, har jeg haft en meget nær forbindelse med sognefogderne i de distrikter, hvor jeg har virket, og har haft overordentlig megen glæde af oplysninger fra sognefogderne.

Men på adskillige områder er forholdene jo anderledes i dag, og det er i alt fald nødvendigt, at vi finder nogle nye opgaver til dem, hvis sognefogedstillingen skal blive ved at bestå, og som nævnt vil jeg først og fremmest søge dem inden for retsvæsenet.